

Advies nr. 2020/2 van 5 oktober 2020

Advies op eigen initiatief aangaande bestuursdaden in crisissituaties

De Federale Deontologische Commissie neemt op grond van artikel 4, § 2, van de wet van 6 januari 2014 houdende oprichting van een Federale Deontologische Commissie en houdende de Deontologische Code voor de openbare mandatarissen, het initiatief om een algemeen advies te formuleren aangaande het stellen van bestuursdaden in crisissituaties.

Onderstaand advies handelt enkel over deontologie als zodanig en raakt niet aan het bestaand wetgevend en reglementair kader.

De COVID-19 crisis heeft van vele beleidsmensen en ambtenaren heel veel inzet en werk gevraagd. Sommigen hebben op een voorbeeldige wijze die verantwoordelijkheid genomen en verdienen al onze lof. Soms was het daarbij nodig buiten de gevestigde paden naar oplossingen te zoeken en blijf te geven van een open en creatieve geest. Ze gingen uit van hun deontologische plicht en stelden alles in het werk om ook in deze pandemieperiode hun taken te vervullen in dienst van het algemeen welzijn. We moeten er hen zeer dankbaar voor zijn.

In crisisperiodes is het echter ook mogelijk te vluchten voor de problemen en/of zich op te sluiten in de gebruikelijke routines en naast de noden van de dag te kijken. Dit lijkt dan soms de meest 'veilige weg' van functioneren. Men doet dan zijn werk (schijnbaar) volledig binnen het gestelde wettelijk en reglementair kader, ook al weet men dat men daarmee geen oplossingen aanreikt of de problemen zelfs erger maakt. De Federale Deontologische Commissie wenst er de nadruk op te leggen dat in crisissituaties als deze die we nu meemaken met de COVID-19 pandemie, van allen in het politiek en ambtelijk apparaat, mag verlangd worden dat ze zich niet beperken tot het vervullen van hun taak zoals tot voor de pandemie gebruikelijk, maar dat ze binnen hun mogelijkheden en opdrachten actief reflecteren over hoe ze het algemeen belang het best kunnen dienen en er naar handelen. Deontologie gaat niet alleen om het stellen van regels over wat niet mag, maar legt ook bepaalde actieve verplichtingen op. In een periode van crisis, zoals deze die we nu meemaken, is het deontologisch niet verantwoord om geen poging te ondernemen om binnen zijn bevoegdheden en verantwoordelijkheden op zoek te gaan naar de best mogelijke wijze om de burgers en het algemeen belang beter te dienen.